

Lietuvos darbo biržos veikla

2001
metais

Turinys

Lietuvos darbo biržos veiklos ataskaita sudaro galimybę susipažinti su darbo rinkos plėtra 2001 metais ir valdymo pagal tikslus diegimo rezultatais, užtikrinant šalies gyventojams užimtumo garantijas. Kiekviename skyriuje yra pateikiami pagrindiniai darbo rinkos ir Lietuvos darbo biržos veiklos 2001 metais bruožai.

Trys klausimai Lietuvos darbo biržos generaliniam direktoriui Vidui Šlekaičiui

3

Lietuvos darbo rinkos bruožai

4

Lietuvos darbo biržos veiklos tikslai ir rezultatai

7

Įdarbinimo tarpininkavimas

8

Aktyvus bedarbių rėmimas

9

Atviras informavimas ir konsultavimas

14

Užimtumo fondo lėšos pasyviai ir aktyviai bedarbių rėmimui

16

Lietuvos darbo biržos personalo formavimas ir profesinio lygio kėlimas

17

Tarptautinis bendradarbiavimas

18

Ryšiai su visuomene

19

Svarbiausi Lietuvos darbo biržos 2001 m. darbai

20

Darbo rinkos rodikliai 2001 m.

21

Trys klausimai Lietuvos darbo biržos generaliniam direktoriui Vidui Šlekaičiui

1.

Kas buvo aktualiausia darbo rinkoje 2001 metais?

Atsigaunantis šalies ūkis nuteikia optimistiškai. Darbo biržose užregistruotas didžiausias laisvų darbo vietų skaičius, sumažėjo darbo jėgos pasiūla ir grupės darbuotojų atleidimo atvejų.

Darbo rinkoje vis aktualesne tampa ilgalaikio nedarbo problema bei išlikęs pakankamai aukštas nedarbo lygis.

2.

Kaip sekėsi Lietuvos darbo biržai vykdyti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nustatytus veiklos tikslus?

Aktyvios darbo rinkos politikos priemonėmis pavyko sumažinti galimą vidutinį metinį nedarbo lygį 1,3 procento. Įdarbinome ir įtraukėme į darbo rinkos aktyvios politikos programas 255 tūkstančius ieškančių darbo asmenų. Vykdamas Lietuvos Respublikos užimtumo didinimo 2001 – 2004 metų programą, siekėme padidinti teritorinių darbo biržų vaidmenį ir atsakomybę gerinant vietinės darbo rinkos funkcionavimą, įgyvendinant vietinių užimtumo iniciatyvų projektus.

3.

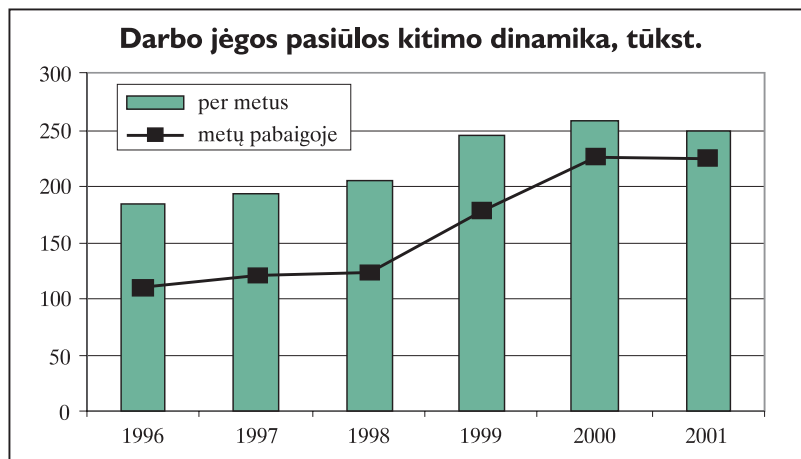
Kaip pasikeitė Lietuvos darbo biržos veikla per pastaruosius metus?

Vystydami valdymą pagal tikslus, savo veiklą perorientavome nuo pasyvaus į aktyvų bedarbių rėmimą. Pertvarkėme teritorinių darbo biržų veiklos organizavimą, sustiprindami konsultavimo ir tarpininkavimo paslaugas.

Panaudodami modernias informacines technologijas, įdiegėme atviro informavimo ir tiesioginių paslaugų teikimo sistemą. Lietuvos darbo biržos interneto svetainėje www.ldb.lt sukūrėme „Darbo biržą internete“, skirtą darbo paieškai ir pasiūlai bei „Patarimų grupės darbuotojų atleidimo atveju“ vadovėlį.

Atvėrė duris patrauklūs savarankiškos informacijos paieškos, profesinio informavimo, jaunimo darbo centrai.

Susiklostė glaudūs ir dalykiški ryšiai su darbdaviais bei jų asociacijomis: daugelis įdarbinimo ir nedarbo prevencijos problemų sprendžiamos kolegialiai. Taikoma darbo rinkos stebėseną leidžia operatyviai vertinti pokyčius darbo rinkoje ir priimti adekvačius sprendimus mūsų veiklos efektyvumui didinti, švelninti galimas nedarbo pasekmes.

Lietuvos darbo rinkos bruožai

2001 metais šalyje išliko aukštas nedarbas, tačiau darbo rinkoje pastebimi teigiami poslinkiai. Sumažėjo darbo jėgos pasiūla, antri metai augo darbo jėgos paklausa, sumažėjo grupės darbuotojų atleidimų skaičius.

Sumažėjo darbo jėgos pasiūla

2001 m. į teritorines darbo biržas kreipėsi 249,7 tūkst. bedarbių – 8,3 tūkst. mažiau negu 2000 m.

Per metus, tūkst.	2000	2001
Užregistruota bedarbių	258,0	249,7
iš jų:		
vyrų	146,7	137,9
moterų	111,3	111,8
jaunimo	62,6	58,8
pirmą kartą pradedančių darbinę veiklą	32,3	31,8
iš naujo (po 1 m.) siekiančių darbinės veiklos	85,0	85,2
neseniai (iki 1 m.) praradusių darbą	140,8	132,6

Darbo jėgos pasiūlos pokyčiai

- Bedarbių vyrų per metus sumažėjo 8,8 tūkst.
- Jaunų bedarbių užregistruota 3,8 tūkst. mažiau, priešpensinio amžiaus bedarbių – 1,5 tūkst. mažiau negu per 2000 m.
- Neseniai (iki 1 m. laikotarpyje) praradusių darbą bedarbių skaičius sumažėjo 8,2 tūkst.
- Nepakito bedarbių, neturinčių profesinio pasirengimo, skaičius – jų buvo užregistruota 83 tūkst.
- Bedarbių moterų skaičius išaugo 0,5 tūkst.

Mažėjo grupės darbuotojų atleidimų. 2001 m. teritorinės darbo biržos iš darbdavių gavo 141 pranešimą apie 8,5 tūkst. darbuotojų grupės atleidimus. Palyginti su 2000 m., gauta 10 pranešimų mažiau, penktadaliu sumažėjo atleidžiamų darbuotojų skaičius.

Bedarbių struktūra

2002 m. sausio 1 d. darbo biržose buvo užregistruota 224,0 tūkst. bedarbių – 1,9 tūkst. mažiau negu metų pradžioje.

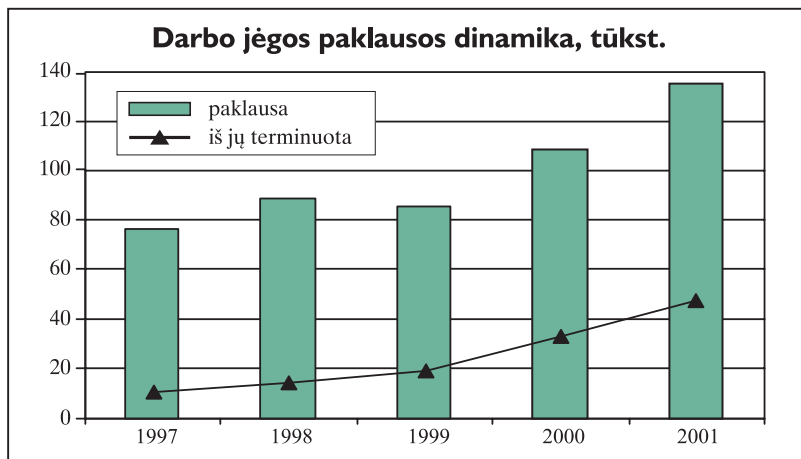
Vyrai sudarė 52,5 proc., jaunimas – 12,8 proc.

Pagal profesinį išsilavinimą, beveik pusė bedarbių turi profesinį pasirengimą, kas trečias – be kvalifikacijos, kas penktas – su aukštesniu arba aukštesniojo išsilavinimu.

Metų pabaigoje, tūkst.	2000	2001
Bedarbių skaičius	225,9	224,0
iš jų:		
vyrų	123,1	117,7
moterų	102,8	106,3
jaunimo	34,4	28,7
priešpensinio amžiaus	19,0	17,3
nekvalifikuotų	76,2	68,1
ilgalaikių	62,4	74,6

Bedarbių struktūros pokyčiai

- Nuo 9 iki 5 punktų sumažėjo skirtumai tarp bedarbių vyrų ir moterų dalies bendrame bedarbių skaičiuje.
- Jaunų bedarbių dalis sumažėjo 2,4 punkto (iki 12,8 proc.).
- Nekvalifikuotų bedarbių dalis sumažėjo – 3,3 punkto (iki 30,4 proc.).
- Iš naujo siekiančių darbinės veiklos dalis išaugo 3,2 punkto (iki 38,8 proc.).
- Labiausiai išaugo ilgalaikių bedarbių dalis – 5,7 punkto (iki 33,3 proc.).

Didėjo darbo jėgos paklausa

2001 m. darbo biržos užregistravo 134,6 tūkst. laisvų darbo vietų. Vidutiniškai per mėn. – 11,2 tūkst. Daugiausia pasiūlymų darbui gauta balandžio – gegužės mėnesiais – po 12,5 tūkst. Darbo jėgos paklausos struktūra pagal ekonomines veiklas išliko tokia pat kaip ir 2000 m.

Daugiausia darbo vietų užregistruota prekybos, verslo valdymo ir administravimo; apskaitos, audito, finansų ir bankininkystės; technikos mokslų; užsienio kalbų mokytojams; pradinio ugdymo mokytojams; matematikos ir kompiuterių specialistams.

Kvalifikuotiems darbininkams: siuvėjams, sveikatos priežiūros darbuotojams, staliams, maisto ruošimo darbuotojams, suvirintojams, statybininkams, apdailininkams, virėjams.

Per 2001 metus, tūkst.	terminuotam	neteterminuotam
Užregistruota laisvų darbo vietų	47,6	87,0
<i>iš jų pagal ekonomines veiklas:</i>		
žemės ūkyje	3,8	3,2
pramonėje	14,3	26,1
statyboje	6,6	10,2
paslaugose	22,9	47,6
<i>pagal profesinį parengimą:</i>		
su aukštuoju	1,7	7,6
su aukštesniuoju	2,8	9,2
su profesiniu parengimu	24,5	54,1
be kvalifikacijos	18,6	16,1

Darbo paklausa

Didžiausia darbo vietų pasiūla – paslaugų sektoriaus įmonėse – 70 tūkst., pramonės įmonėse – per 40 tūkst. Šių dviejų sektorių įmonių pateikti darbo pasiūlymai sudarė 83 proc. darbo biržose registruotų darbo vietų. Statybos sektoriuje užregistruota 12 proc., žemės ūkio – vos 5 proc. visų darbo vietų.

Pagal turimą kvalifikaciją, didžiausia darbo vietų dalis (58 proc.) teko darbuotojams, turintiems profesinį pasirengimą, 26 proc. – nekvalifikuotiems. Likę darbo pasiūlymai (16 proc.) buvo užregistruoti įgijusiems aukštąjį ir aukštesnįjį išsilavinimą.

Neterminuoto darbo paklausos pokyčiai

Ekonominėse veiklose

- Padidėjo paslaugų sektoriuje 5,2 punkto.
- Nepakito statyboje.
- Sumažėjo:
  - pramonėje 3,9 punkto;
  - žemės ūkyje 1,5 punkto.

Pagal profesinį pasirengimą

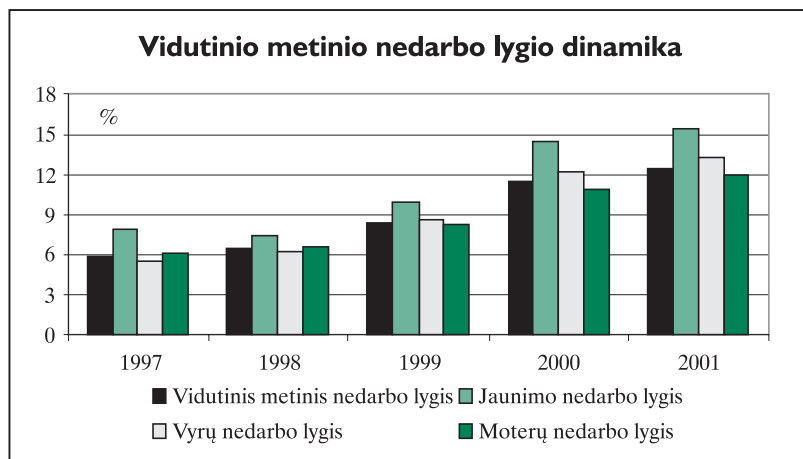
- Daugiau kaip 2 punktais išaugo aukštesnįjį išsilavinimą ir profesinį pasirengimą turinčių specialistų paklausa.
- Turintiems aukštąjį išsilavinimą, paklausa padidėjo beveik 1 punktu.
- Nekvalifikuotiems darbininkams darbo jėgos paklausa sumažėjo 5 punktais.

Terminuoto darbo paklausa

Didesnę dalį terminuoti darbai sudaro žemės ūkio (per 50 proc.) ir statybos (apie 40 proc.) sektoriuose. Tokias tendencijas lemia ir šių darbų sezoniškumas, ir nemaža darbuotojų kaita.

Pramonės ir paslaugų sektoriuose terminuotų darbų dalis mažesnė (po 35 proc.).

Pagal reikalaujamą kvalifikaciją, į terminuotus darbus dažniausiai priimami nekvalifikuoti (53 proc.) ar turintys profesinį pasirengimą (30 proc.) asmenys.

Nedarbo lygis

2001 m. pradžioje nedarbo lygis buvo 12,6 proc. Kovo-balandžio mėn. jis pasiekė aukščiausią – 13,2 proc. ribą, o spalio mėn. nukrito iki 12 proc. Metų pabaigoje nedarbo lygis buvo 12,9 proc. Tai lėmė žymus darbo jėgos sumažėjimas (žr.lentelę).

Nedarbo lygis, proc.	2001		2002		Vidutinis metinis	
	01	01	01	01	2000	2001
Šalyje	12,6	12,9	11,5	12,5		
Vyrų	13,5	13,5	12,3	13,2		
Moterų	11,6	12,2	10,8	11,9		
Jaunimo	15,3	18,7	14,5	15,3		
Darbo jėga, tūkst.			1796,2	1743,4		
Jaunimo darbo jėga, tūkst.			224,5	154,1		

Didžiausias vidutinis metinis nedarbo lygis buvo Druskininkuose (28 proc.), mažiausias – Anykščiuose (7,1 proc.).

Nedarbo lygio pokyčiai

- Vidutinis metinis nedarbas padidėjo vienu punktu – iki 12,5 proc.
- Jaunimo nedarbas pasiekė 18,7 proc.
- Atotrūkis tarp vyrų ir moterų nedarbo sumažėjo nuo 1,9 punkto metų pradžioje iki 1,3 punkto pabaigoje.

2001 m. pabaigoje Lietuvoje nedarbo lygis buvo didesnis nei Estijoje (7,6 proc.) ir Latvijoje (7,7 proc.), tačiau mažesnis už Lenkijos (17,4 proc.).

Darbo rinkoje 2002 m. prognozuojamos teigiamos tendencijos

Vidutinis nedarbo lygis 2002 metais turėtų sumažėti nuo 12,5 iki 11,3 proc. Per pirmąjį pusmetį nedarbo lygis stabilizuosis, o nuo metų vidurio nežymiai sumažės.

- Per 2002 metus teritorinėse darbo biržose užsiregistruos 5 tūkst. mažiau bedarbių.

- Pirmą kartą per paskutinius kelerius metus prognozuojamas teigiamas darbo vietų balansas.
- 2002 m. prognozuojama užregistruoti apie 130-150 tūkst. naujų darbo pasiūlymų, dešimtadaliu daugiau negu 2001 metais.

Lietuvos darbo rinkos plėtros strategija

Igyvendinant Lietuvos Respublikos Užimtumo didinimo 2001-2004 m. programos tikslus ir priemones, jau 2002 metų pirmojoje pusėje bus siekiama sustabdyti nedarbo didėjimą, o vėliau – nuosekliai mažinti registruotą nedarbą iki 7-8 procentų. Programos įgyvendinimo laikotarpiu turi būti skatinama verslo plėtra ir investicijos, kurios užtikrintų 110-120 tūkst. naujų darbo vietų sukūrimą.

Tolesnė darbo rinkos plėtra bus grindžiama šiomis strateginėmis nuostatomis:

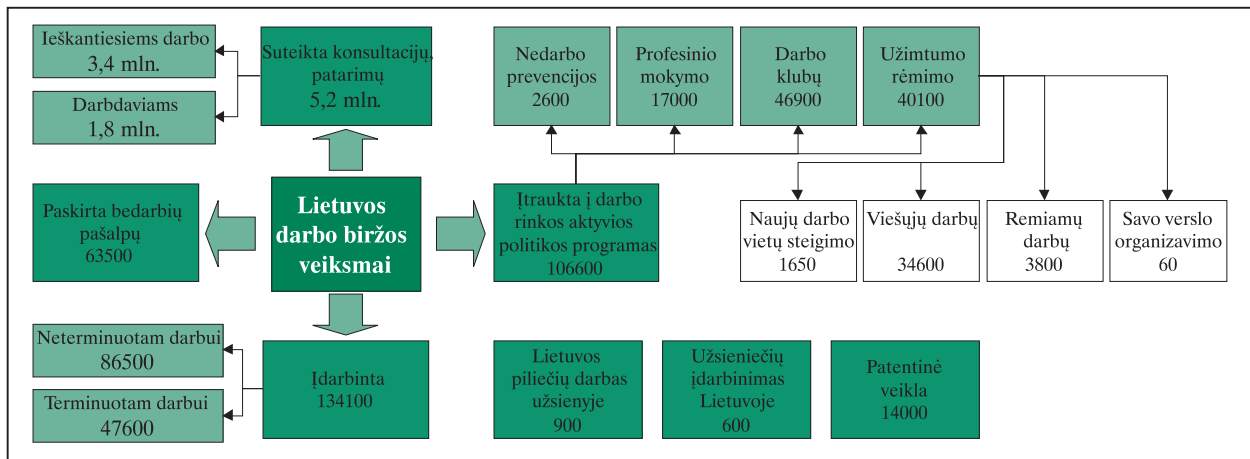
- didinti galimybes dirbti ir mažinti nedarbą;
- ekonominėmis priemonėmis sudaryti sąlygas kurti naujas darbo vietas, toliau skatinti ir verslo sąlygas;
- efektyvinti investicinės, fiskalinės, monetarinės, užsienio prekybos, muitų, regioninės plėtros ir kitų priemonių naudojimą.

Pagrindiniai netolygumai, palyginti su ES

Lietuvai rengiantis integruotis į ES ir į vieningą Europos darbo rinką, šalies ekonomiką veiks rinkos globalizacijos, laisvo darbo jėgos judėjimo procesai.

Darbo rinkos rodikliai, * proc.	ES	Lietuva
Užimtumo lygis	63,1	51,2
Nedarbo lygis	8,4	15,4
Vyrų	7,3	14,2
Moterų	9,9	13,9
Jaunimo	16,1	29,0
Ilgalaikių bedarbių dalis	45,2	52,3

* gyventojų užimtumo tyrimo duomenimis, 2000 m.

Lietuvos darbo biržos veiklos tikslai ir rezultatai

Lietuvos darbo biržos veikla buvo grindžiama valdymu pagal tikslus. Tikslų įgyvendinimui, diferencijuotai nuo situacijos teritorijos darbo rinkoje, buvo nustatytos užduotys ir užduočių pasiekimo įvertinimo rodikliai. Įdiegta darbo rinkos stebėsenos sistema leido tikslinti užduotis, keičiantis situacijai darbo rinkoje.

► Veiklos tikslai:

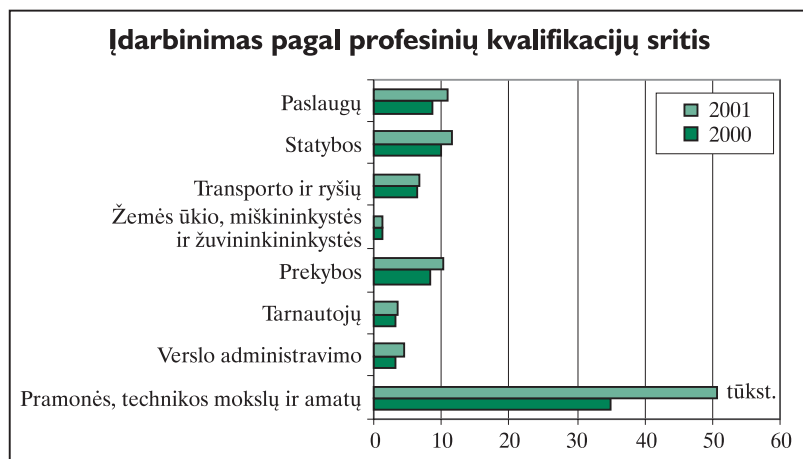
- ilgalaikio nedarbo prevencija;
- verslo aplinkos gerinimas ir verslumo skatinimas;
- teritorinių darbo biržų vaidmens ir atsakomybės didinimas gerinant vietinės darbo rinkos funkcionavimą bei skatinant užimtumą.

► Užduotys:

- darbo rinkos aktyvios politikos priemonėmis sumažinti galimą vidutinį metinį nedarbo lygį 1,0-1,1 proc., o jaunimo – 1,3-1,4 proc.;
- įtraukti į darbo rinkos aktyvios politikos programas 90 145 ieškančiųjų darbo;
- užtikrinti, kad naujai užregistruotiems bedarbiams per 12 mėn., o jauniems (iki 25 metų amžiaus) per 6 mėn. būtų pasiūlytos ir suteiktos darbo rinkos politikos priemonės.

► Pagrindiniai veiklos rezultatai:

- suteikta 5,2 mln. konsultacijų ir patarimų ieškantiems darbo asmenims ir darbdaviams individualiai ir informacijų centruose;
- įdarbinta tarpininkaujant darbo biržoms 134,1 tūkst. ieškančiųjų darbo, tarp jų:
  - 28,9 tūkst. jaunimo ir pirmą kartą pradedančių darbinę veiklą;
  - 26,3 tūkst. ilgalaikių bedarbių;
- įtraukta į darbo rinkos aktyvios politikos programas 106,6 tūkst. asmenų, tarp jų:
  - 36,5 tūkst. jaunimo ir pirmą kartą pradedančių darbinę veiklą;
  - 41,4 tūkst. ilgalaikių bedarbių;
- sumažintas vidutinis metinis galimas nedarbo lygis 1,3 proc., o jaunimo – 1,0 proc.
- padidintos užimtumo galimybės 255 tūkst. ieškančiųjų darbo, daugiau nei kas antram aptarnautam bedarbiui;
- Lietuvos darbo biržos tarpininkavimu įdarbinti asmenys, tapę mokesčių mokėtojais, grąžino per 245 mln. Lt į Valstybės bei Socialinio draudimo biudžetus, socialinio draudimo bei mokesčių pavidalu.

Įdarbinimo tarpininkavimas

Pagal gyventojų užimtumo tyrimų duomenis, didžioji dalis nedirbančių asmenų ieško darbo per teritorines darbo biržas. 2001 metais pasiektas didžiausias įdarbinimo rodiklis – 12 tūkst. asmenų vidutiniškai per mėnesį. Plečiant ir vystant atviro informavimo ir įdarbinimo formas, 2001 metais pasiektas ir aukščiausias įdarbinimo augimas – 1,3 karto.

Išaugo bedarbių įdarbinimas. Įdarbinta 134,1 tūkst. asmenų, tai – 33,2 tūkst. daugiau nei 2000 metais.

Įdarbinimą padeda plėsti Internete įdiegta įdarbinimo tarpininkavimo paslauga.

Pagal gyventojų užimtumo tyrimus, vis daugiau nedirbančių asmenų – 67,5 proc. ieško ir susiranda darbą kreipdamiesi į darbo biržas.

Įdarbinimas augo tiek neterminuotam, tiek ir terminuotam darbui.

Padaugėjo įdarbintųjų pramonėje. Didesnė pusė (53 proc.) įdarbinama paslaugų sferoje. Greičiausiai pavyksta įdarbinti asmenis, kurie registruoti darbo biržose iki 6 mėn. Jie sudaro 55 proc. visų įdarbintųjų.

	2000	2001
Įdarbinta iš viso, tūkst., iš jų	100,9	134,1
neterminuotam darbui	67,8	86,5
terminuotam darbui	33,1	47,6
Aptarnaujama darbdavių, tūkst.	27,6	30,0

Labiausiai, per 2 kartus, išaugo įsidarbinimo galimybės asmenims, turintiems informacinių technologijų, pramonės ir mechanikos inžinerijos, komersanto, 1,5 karto - pardavėjo, vadybininko kvalifikacijas, o daugiau kaip 1,5 karto sumažėjo slaugos, aplinkosaugos ir ekologijos, jūrų transporto sferų darbuotojams.

Stiprėja sąveika su darbdaviais. Padėti parinkti ar parengti reikiamos kvalifikacijos asmenis laisvoms darbo vietoms užimti – tai vienas iš pagrindinių sąveikos su darbdaviais uždavinių.

Sąveikos su darbdaviais strategija ir taktika diferencijuojama pagal įmones: steigiančias ar likviduojančias darbo vie-

tas, dirbančias nevisišku užimtumu, plečiančias gamybą ir diegiančias naujas technologijas bei paslaugas.

Aptarnaujamų darbdavių skaičius išaugo iki 30 tūkst.

Vadovaujantis principu – laimi tie, kurie susitaria, pasirašyta 6,3 tūkst. bendradarbiavimo susitarimų, daugiausia su privataus ir paslaugų sektoriaus, smulkaus ir vidutinio verslo darbdaviais.

Siekdami išsiaiškinti paslaugų poreikį, darbo biržų specialistai atliko 31 tūkst. vizitų, surengė 2 tūkst. seminarų – pasitarimų su darbdaviais.

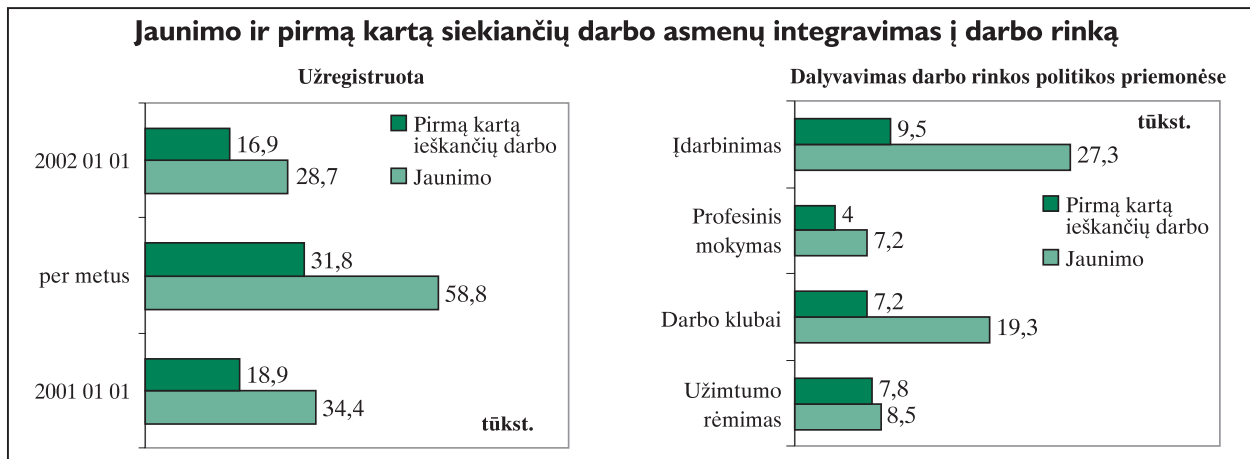
Darbdaviams suteiktų paslaugų poreikiui ir kokybei įvertinti suformuota apie 15 tūkst. įmonių duomenų bazė. Jiems parengtas dalijamos medžiagos paketas „Paslaugos darbdaviams“.

Galimybė įsidarbinti užsienyje. Laisvas darbo jėgos judėjimas – svarbi darbo rinkos reguliavimo priemonė. Tuo tikslu užmegzti ryšiai su Norvegijos Karalystės statybos darbdaviais, įdarbinimo tarpininkavimo agentūromis Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos karalystėje bei Airijos Respublikoje. Pradėta vykdyti Au Pair programa Austrijoje, mokytojų įdarbinimas Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystėje.

Lietuvos darbo biržai tarpininkaujant, užsienyje įdarbinta apie 900 šalies piliečių, o įdarbinimo užsienyje tarpininkavimo organizacijoms (įmonėms) – apie 3,1 tūkst., iš jų – 2 tūkst. studentų.

Laikinas užsieniečių darbas Lietuvoje. Toliau vyko aukštos kvalifikacijos užsienio specialistų įdarbinimas, suteikiantis galimybę perimti kitų šalių patirtį, parengti specialistus bei skatinti investicijas. Jų įdarbinimui išduoti 599 leidimai.

Daugiausiai leidimų dirbti išduota telekomunikacijų, naftos perdirbimo, aviacijos inžinieriams iš Švedijos, JAV, Baltarusijos (17 proc.), virėjams ir kepėjams iš Kinijos, Nepalo, Indijos, Armėnijos (16 proc.).

Aktyvus bedarbių rėmimas

Tikslinių darbo rinkos politikos programų rengimas ir įgyvendinimas

Labiausiai socialiai pažeidžiamų bedarbių grupių integravimą į darbo rinką bei moterų ir vyrų lygių teisių darbo rinkoje užtikrinimą, darbdavių aprūpinimą aukštai kvalifikuota darbo jėga, darbo vietų steigimo skatinimą padėjo įgyvendinti tikslinės programos.

Jaunimo (iki 25 m.) užimtumo

Sumažėjo besikreipiančio į darbo biržas jaunimo. Darbo biržose užregistruota 58,8 tūkst. jaunų žmonių, tai – 3,8 tūkst. mažiau negu 2000 m. Beveik kas antras (45,2 proc.) neturi profesinio pasirengimo, kas dešimtas (12,8 proc.) – ir pagrindinio išsilavinimo. Tik 10,6 proc. turi aukštąjį bei aukštesnįjį išsilavinimą. Kas penktas nedirbęs, kas šeštas – ilgalaikis bedarbis.

► *Prioritetinės darbo rinkos politikos priemonės – aktyvus informavimas ir konsultavimas, profesinis parengimas bei įdarbinimas.*

Į darbo rinkos politikos priemones buvo įtraukta 62,3 tūkst. jaunimo, tai – 13,7 tūkst. daugiau negu 2000 m. Ypač išaugo asmenų, įtrauktų į profesinio mokymo programas – iki 7,2 tūkst., įdarbintų į remiamus darbus – iki 2,4 tūkst. (po 1,5 karto daugiau) skaičius.

Jaunimo atviram informavimui ir įdarbinimui išplėsta Jaunimo darbo centrų veikla. Parengta paslaugų teikimo plėtros koncepcija, suformuotos jaunimo metodinės tarybos, baigti įrengti centrai Klaipėdos ir Šiaulių darbo biržose.

Taikytos priemonės padėjo sumažinti jaunimo dalį tarp bedarbių nuo 15,2 iki 12,8 proc.

Pirmo žingsnio darbo rinkoje įtvirtinimo

Sumažėjo pirmą kartą siekiančių darbo asmenų. Ieškodami darbo į teritorines darbo biržas kreipėsi 31,8 tūkst. niekada nedirbusių piliečių, iš jų 84 proc. jaunimo, 51 proc. jų buvo

be profesinio pasirengimo. Šios grupės asmenų sumažėjo 0,5 tūkst.

Į darbo rinkos politikos priemones įtraukta 28,5 tūkst. arba 90 proc. pirmą kartą siekiančių darbinės veiklos asmenų.

► *Prioritetinis dėmesys skirtas darbo paieškos metodų apmokymui, remiamam įdarbinimui ir profesinės kompetencijos didinimui.*

Motyvaciją keitė 7,2 tūkst. darbo klubų užsiėmimus lankę bedarbiai, į remiamus darbus įdarbinta 1,3 tūkst. o naujos profesinės kompetencijos suteiktos 4,0 tūkst. pirmą kartą siekiantiems darbo veiklos asmenims.

Taikytos priemonės padėjo sumažinti pirmą kartą siekiančių darbo asmenų skaičių tarp bedarbių nuo 8,4 iki 7,5 proc.

Absolventų aktyvios integracijos

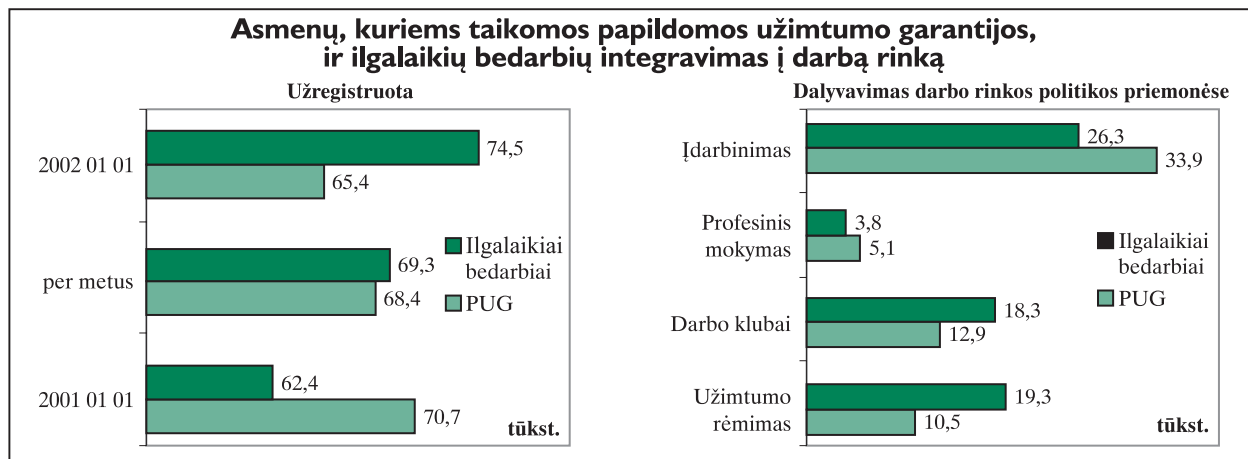
Besikreipiančių absolventų skaičius nekito.

Jau antrus metus jų užregistruota tiek pat – 12,6 tūkst. Tarp jų padaugėjo aukštųjų ir sumažėjo aukštesniųjų bei profesinių mokyklų absolventų.

► *Prioritetinis dėmesys skirtas absolventų karjeros planavimui.*

Darbo rinkos politikos priemonės buvo suteiktos visiems užregistruotiems absolventams. Įdarbinta 3,1 tūkst., į karjeros vystymo programas įtraukta 8,9 tūkst. absolventų.

Aktyvaus absolventų rėmimo dėka, jų skaičius nuo programos diegimo (liepos mėn.) sumažėjo 3 kartus, tuo tarpu 2000 m. – 2 kartus.

Ilgalaikio nedarbo prevencijos

Išaugo ilgalaikis nedarbas. Nuo metų pradžios ilgalaikių bedarbių skaičius išaugo nuo 62,4 iki 74,5 tūkst.

Užtikrinant, kad kiekvienam ilgalaikiui bedarbiui būtų suteiktos gyventojų užimtumo priemonės, 67,7 tūkst. įdarbinti ar įtraukti į finansuojamas iš Užimtumo fondo priemones. Tai – 22,7 tūkst. daugiau negu 2000 m.

► *Prioritetinis dėmesys skirtas motyvacijos didinimo programų taikymui, laikinam užimtumui ir asmenų registruotų ilgiau kaip 3 metus integravimui į darbo rinką.*

Darbo klubų užsiėmimus lankė 18,3 tūkst. ilgalaikių bedarbių, 18,0 tūkst. dirbo viešuosius darbus.

Taikytos priemonės padėjo sumažinti ilgalaikių bedarbių, kurių bedarbystės trukmė per 3 metus dalį 2 punktais, iki 10,1 proc.

Socialiai pažeidžiamų asmenų užimtumo rėmimo

Mažėja asmenų, kuriems taikomos papildomos užimtumo garantijos. Jų užregistruota 68,4 tūkst., tai – 7,4 tūkst. mažiau negu 2000 m..

Į darbo rinkos politikos priemones įtraukta 60,8 tūkst. arba 88,8 proc. besikreipiančiųjų.

► *Prioritetinis dėmesys buvo skirtas asmenų su negalia ir grįžusių iš įkalinimo įstaigų užimtumo rėmimui.*

3,4 tūkst. asmenų su negalia ir 3,1 tūkst. asmenų, grįžusių iš įkalinimo įstaigų buvo įdarbinti ar įtraukti į darbo rinkos politikos programas.

Taikytos priemonės padėjo sumažinti asmenų, kuriems taikomos papildomos užimtumo garantijos, dalį tarp bedarbių nuo 31,3 iki 29,2 proc.

Grįžusių iš įkalinimo įstaigų profesinio mokymo

Du kartus mažiau užregistruota grįžusių iš įkalinimo įstaigų bedarbių. Į darbo biržas jų kreipėsi 4,3 tūkst. Daugiau kaip 3/4 šių bedarbių neturėjo profesinio pasirengimo, o dešimtdalis – tik pradinį išsilavinimą.

Pirmą kartą, finansuojant iš Valstybės biudžeto, įgyvendinta profesinio mokymo programa grįžusiems iš įkalinimo įstaigų bedarbiams.

► *Prioritetas skirtas profesinių kvalifikacijų suteikimui ne-kvalifikuotiems buvusiems kaliniams.*

Į profesinio mokymo programas nukreipta 268 asmenys, 252 jų įgijo profesines kvalifikacijas.

1,1 tūkst. šios grupės bedarbių įdarbinti, 2,0 tūkst. įtraukti į darbo rinkos politikos programas.

Buvusių kalinių, registruotų bedarbių nuo metų pradžios, sumažėjo trečdaliu.

„Talentų banko“

Išlieka problema operatyviai patenkinti darbdavių poreikį aukštai kvalifikuotai darbo jėgai. Aukštos kvalifikacijos specialistams su aukštuoju išsilavinimu, universalios patirties darbininkams pateikiamas trečdalis visų darbo pasiūlymų, darbdaviai jų ieško įvairiais būdais. „Talentų banko“ internete programa sudaro galimybes suformuoti darbo jėgos pasiūlos duomenų bazę.

► *Prioritetas skirtas siekiančios karjeros darbo jėgos ir absolventų duomenų bazei sukurti.*

Programos dalyvių skaičius per metus išaugo nuo 0,7 iki 2,9 tūkst. Kas penktas jų yra vadybos, inžinerijos mokslų specialistas, 2/3 – su aukštuoju išsilavinimu.

Vietinių užimtumo iniciatyvų

Vykdamas Nedarbo mažinimo programą, vadovaujantis Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2001-05-24 d. įsakymu Nr.67 „Dėl vietinių užimtumo iniciatyvų įgyvendinimo tvarkos patvirtinimo“, didžiausio nedarbo teritorijose: Druskininkų mieste, Akmenės, Pasvalio, Šakių, Jonavos, Šiaulių, Jurbarko, Pakruojo, Širvintų rajonuose buvo įgyvendinti vietinių užimtumo iniciatyvų projektai.

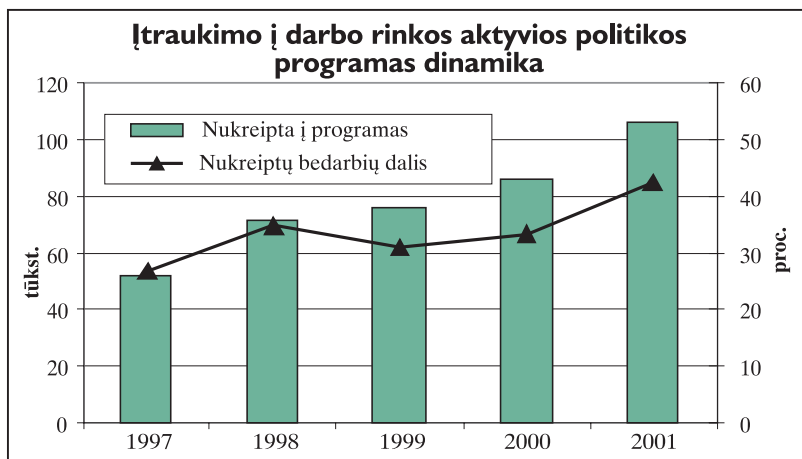
Vietinių užimtumo iniciatyvų projektai sulaukė didelio verslininkų susidomėjimo. Projektų priežiūros komitetui prie Respublikinės darbo biržos atrankai buvo pateikti 86 projektai.

Atsižvelgiant į šiai programai skirtas lėšas, buvo atrinkta 16 projektų, kuriuos įgyvendinus sukurta per 150 naujų darbo vietų.

Teikiant negrąžinamą valstybės finansinę paramą iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų projektų vykdymui panaudota 1 mln. 240 tūkst. litų.

Beveik 50 proc. projektų skirti paslaugų teikimui, per 40 proc. – gamybos vystymui ir 12 proc. – žemės ūkiui.

Daugiau nei kas antras įdarbintas į naujai įsteigtas darbo vietas yra socialiai remtinas asmuo, tarp jų kas penktas – jaunimas iki 25 metų amžiaus. Moterys tarp įdarbintų asmenų sudaro 62 proc., kas antra iš jų augina mažamečius vaikus.

Darbo rinkos aktyvios politikos programų įgyvendinimas

Jau keletą metų Lietuvos darbo biržos veikla paremta perėjimu nuo pasyvaus į aktyvų bedarbių rėmimą. Darbo rinkos aktyvios politikos programų įgyvendinimas padeda ieškantiesiems darbo asmenims integruotis į darbo rinką. 2001 metais pirmą kartą šiose programose dalyvavo daugiau kaip 100 tūkst. žmonių.

Nedarbo prevencijos programa

Tikslinių susitarimų su darbdaviais pagrindu į prevencinio profesinio mokymo programas buvo nukreipta 2,6 tūkst. dirbančiųjų, gavusių išėjimus apie atleidimą iš darbo dėl jų kvalifikacijos neatitikimo. Tai trečdaliu daugiau nei 2000 metais. Trys ketvirtadaliai darbuotojų persikvalifikavo arba kėlė kvalifikaciją. Per 700 darbdavių pasinaudojo prevencinio mokymo programomis.

Siekiant sušvelninti grupės darbuotojų atleidimų bei nevisiško dirbančiųjų užimtumo pasekmes, parengtos 89 nedarbą ribojančios tikslinės programos, kurias įgyvendinant beveik du trečdaliai įspėtų apie atleidimą asmenų (5,8 tūkst.) įtraukti į darbo rinkos aktyvios politikos programas, 1,1 tūkst. įdarbinti.

Per metus įsteigtos 24 laikinos darbo vietos darbo biržų specialistams įmonėse, kur vyksta grupės darbuotojų atleidimai. Jose suteikta per 1 tūkst. konsultacijų, 300 asmenų buvo nukreipti dalyvauti programose.

Sukurtas vadovas internete „Patarimai grupės darbuotojų atleidimo atveju“ padeda ir darbdaviams, ir dirbantiems paslaugas suteikti veiksmingiau.

Bedarbių profesinio mokymo programa

Naujoms profesinėms kvalifikacijoms ar profesinėms kompetencijoms įsigyti į mokymo programas nukreipta 17 tūkst. bedarbių, tai – 5,3 tūkst. daugiau nei 2000 metais. Tarp jų 4 tūkst. ieškančiųjų darbo išklausė verslo organizavimo pagrindų kursus.

Nukreipta, tūkst.	2000	2001
Kvalifikacijos įsigijimui	4,3	5,7
Kvalifikacijos kėlimui	3,4	3,3
Papildomos kvalifikacijos įsigijimui	4,4	4,0

Didžiajai daliai, 7,3 tūkst. bedarbių, suteiktos papildomos profesinės kompetencijos ir pakelta profesinė kvalifikacija. Kas šeštam nekvalifikuotam jaunam bedarbiui sudarytos galimybės įsigyti profesinę kvalifikaciją. Jiems pasiūlyta 150 skirtingų mokymo programų.

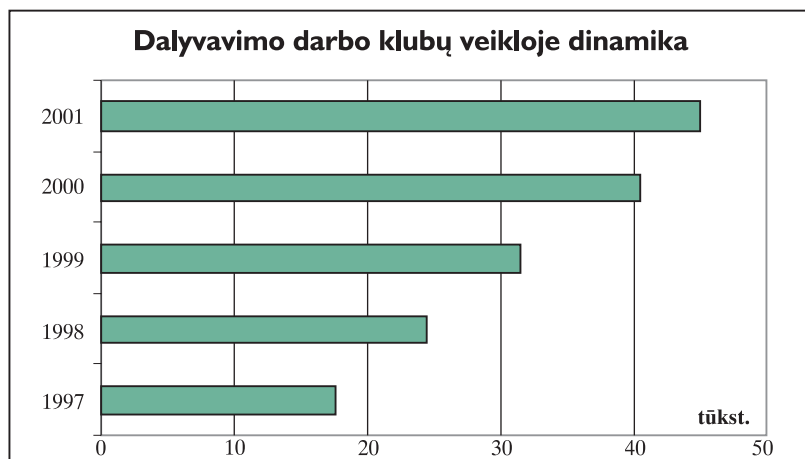
Didelis dėmesys skirtas įgyvendinant tikslinius su darbdaviais projektus: 35 siuvimo įmonėms paruošta 750 rūbų gamybos specialistų, 20 aptarnavimo sferos darbdavių paruošta 550 reikalingos kvalifikacijos darbuotojų.

2001 m. profesinės kvalifikacijos suteiktos 15,2 tūkst. bedarbių.

Konkursinės mokymo paslaugų teikimo sistemos plėtra

Pirmą kartą organizuotas viešas konkursas mokymo įstaigoms, įmonėms teikti mokymo paslaugas. Konkurse dalyvavo 114 institucijų, pasiūliusių 496 formalus ir neformalus mokymo programų, tarp jų 104 kvalifikacijos kėlimo.

Išsiplėtė siūlomų mokymo programų spektras, atsirado galimybė lanksčiau derinti darbo jėgos pasiūlą ir paklausą, jos tapo labiau prieinamos bedarbiams. Vienos programos kaina vidutiniškai sumažėjo ketvirtadaliu.

Darbo klubų programa

Darbo klubo programa per šešerius metus išsiplėtė 8 kartus. Ji tapo pagrindine nedirbančių asmenų orientavimo darbo rinkoje, motyvavimo savarankiškam užimtumui bei informacijos ir darbo paieškos mokymo priemone.

Darbo klubo programoje 2001 metais dalyvavo 46,9 tūkst. arba kas šeštas užsiregistravęs darbo biržoje nedirbantis asmuo.

Programos realizavimas vyko šiomis kryptimis:

- jaunimo be profesinio pasirengimo motyvavimas ir orientavimas paklausios darbo rinkoje profesijos įsigijimui (41 proc. sudaro jaunimas);
- kaimo gyventojų orientavimas sau darbo vietos sukūrimui, kaip alternatyva nedarbui (37 proc. sudaro kaimo gyventojai);
- ilgalaikių bedarbių socialinė ir psichologinė rehabilitacija (39 proc. sudaro ilgalaikiai bedarbiai).

Išskirtinis 2001 m. programos realizavimo bruožas – užsiėmimų trukmės prailginimas, siekiant dalyviams suteikti daugiau praktinių įgūdžių informacijos ir darbo paieškoje. Taip pat pradėta taikyti nauja darbo forma – darbo klubo dalyvių mokymas pasinaudoti naujausiomis informacinėmis informavimo priemonėmis.

Iš dalyvavusių programoje kas penktas asmuo įsidarbino nuolatinai ar terminuotai, kas dešimtas jaunas be profesijos bedarbis nukreiptas mokytis, du trečdaliai įgijo darbo ir informacijos paieškos įgūdžių ir dalis susikūrė sau darbo vietą.

Užimtumo fondo remiamų darbų programa

Palyginti su praeitais metais, programa išsiplėtė – joje dalyvavo 3,8 tūkst. bedarbių arba 1,3 tūkst. asmenų daugiau. Sustiprinus kontaktus su darbdaviais, buvo pasiektas didesnis efektyvumas – net 71 proc. nukreiptųjų pasiliko nuolatiniam darbui. Vidutinė remiamų darbų trukmė – 2,3 mėnesio. Prioritetas buvo teikiamas jaunų žmonių, ypač absolventų, pirmi-

nių darbdarbių įgūdžių įtvirtinimui darbo vietoje. Trečdaliu daugiau nei praeitais metais į programą buvo įtraukta jaunimo (2001 m. – 2,4 tūkst., 2000 m. – 1,6 tūkst.), iš jų – 900 absolventų įgijo darbinę praktiką, apie 500 neturinčių profesinio pasirengimo apsisprendė pasirenkant profesiją.

Programoje 2001 metais dalyvavo žymiai daugiau darbdavių. Remiamus darbus organizavo 2,6 tūkst. įmonių, daugiausia smulkių ir vidutinių. Privačiame sektoriuje vyko 78 proc. visų darbų. Kaip ir anksčiau, kas trečias nukreiptasis dirbo prekybos ir visuomeninio maitinimo įmonėse, kas penktas – negamybinėje sferoje, kas šeštas – pramonės įmonėse.

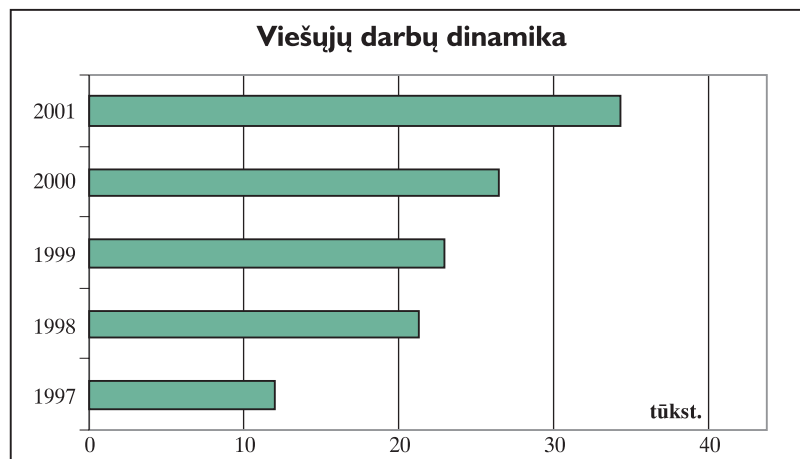
Savo verslo organizavimo programa

Dominuojanti savęs užimtumo forma tarp bedarbių – savo verslo organizavimas išsiperkant lengvatinius patentus. Su darbo biržos rekomendacija lengvatiniam patentui įsigyti laikinas darbo vietas susikūrė 14,1 tūkst. asmenų, t.y. 1,7 tūkst. daugiau, palyginti su 2000 metais.

Aktyviau savo užimtumu rūpinosi asmenys, turintys papildomas užimtumo garantijas. Jie tarp įgijusių lengvatinius patentus sudaro ketvirtadalį. Kas penktas išsipirkęs lengvatinius patentus – kaimo gyventojas. Populiariausios yra šios ekonominės veiklos rūšys: prekyba, statybos ir remonto, medžio darbai ir buitinių paslaugų teikimas.

Nežymiai padidėjo asmenų skaičius, organizavusių savo verslą su finansine darbo biržos parama – beprocento paskola (2001 m. – 59, 2000 m. – 43). Pagrindinės veiklos sritys tarp pradėjusių savo veiklą – prekybos verslas bei žemės ūkio produktų auginimas ir perdirbimas.

Didinant informuotumą apie verslo organizavimo galimybes, Informacijos ir konsultacijų centruose parengti verslo aplinkos žemėlapiai, pateikiama informacija apie savivaldybių taikomas lengvatas bei darbo biržos metodinę – finansinę pagalbą organizuojant savo verslą.

Nuo 1994 metų keturis kartus išaugo bedarbių skaičius, dalyvavusių teritorinių darbo biržų dėstomuose nemokamuose verslo pagrindų kursuose - 2001 m. juos baigė 4 tūkst. asmenų. Kas ketvirtam dalyvavusiam kursai padėjo pradėti savo veiklą įkuriant individualią įmonę ar susikurti sau laikiną darbo vietą išsiperkant lengvatinį patentą.

Siekdama gerinti verslo aplinką, Respublikinė darbo birža apibendrinio šalies savivaldybių taikomas lengvatas ir informaciją pateikė Savivaldybių asociacijai bei toms savivaldybėms, kurios mažai taiko lengvatas.

Naujų darbo vietų steigimo programa

Naujų darbo vietų steigimo išlaidų dalinis kompensavimas suteikė galimybę darbdaviams įsteigti 1182 naujas darbo vietas labiausiai socialiai pažeidžiamiems asmenims, turintiems papildomas užimtumo garantijas. Tai 527 darbo vietomis daugiau nei 2000 metais.

Asmenims su negalia įsteigtos 452 naujos darbo vietos – tai 206 darbo vietomis daugiau nei 2000 metais. Daugiau nei kas dešimtas užsiregistravęs invalidas buvo įdarbintas į iš Užimtumo fondo finansuojamą darbo vietą.

Palyginti su 2000 metais, padidėjo naujų darbo vietų steigimas ir kitoms asmenų grupėms:

- moterims, turinčioms vaikų iki 14 metų, įsteigta 599 naujos darbo vietos (2000 m. – 341);
- priešpensinio amžiaus asmenims – 96 (2000 m. – 43);
- asmenims, grįžusiems iš įkalinimo įstaigų, 18 (2000 m. – 10);

Kauno darbo birža įsteigė 40 darbo vietų klausos negalia turintiems bedarbiams.

Viešųjų darbų programa

Žymiai išsiplėtusi viešųjų darbų programa sudarė galimybę 34,6 tūkst. ieškančių darbo asmenų laikinai sugrįžti į darbo rinką, įgyti motyvą tolesnei darbo paieškai.

Palyginti su 2000 metais, dirbusių viešuosius darbus asmenų skaičius išaugo 7,7 tūkst., o su 1997 metais – viešųjų darbų apimtys išaugo beveik tris kartus.

Populiarėja viešieji darbai ir tarp darbdavių. Į programą pritraukta per 2 tūkst. privačių įmonių, žemės ūkio bendrovių ir ūkininkų. Tai 434 darbdaviais daugiau nei 2000 metais.

Prioritetinės programos dalyvių grupės – ilgalaikiai bedarbiai (19 tūkst.), kurie sudarė daugiau nei pusę dalyvavusių, asmenys iš „bedarbių šeimų“, kaimo bedarbiai. Po viešųjų darbų 17,5 tūkst. asmenų įgijo teisę į socialinę pašalpą. Pasilikusių nuolatiniam darbui asmenų skaičius išaugo nuo 1,4 tūkst. iki 2,3 tūkst.

Siekiant sušvelninti nedarbo socialines pasekmes aukščiausio nedarbo teritorijose, Užimtumo Tarybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sprendimu 17-oje aukščiausio nedarbo teritorijų leista taikyti atskiriems viešųjų darbų projektams finansavimą iš Užimtumo fondo, padidintą iki 100 procentų.

Šios programos dėka galimas nedarbo lygis šiose teritorijose sumažintas vidutiniškai 0,8 punkto per mėnesį arba nuo 0,2 iki 1,0 punkto.

Pirmą kartą vykdomame viešųjų darbų projekte – „Jonavos rekreacinės zonos sukūrimas“ – dalyvauja užsienio partneriai – Danijos darbo ministerija.

Atviras informavimas ir konsultavimas

Lietuvos darbo birža sėkmingai įdiegė ir vysto atvirą darbo rinkos informavimo sistemą, orientuotą į klientų poreikius. Atviro informavimo sistema jau funkcionuoja visose teritorinėse darbo biržose, naudojantiose modernias informacines technologijas.

Atviro informavimo ir konsultavimo paslaugos

Vystant atviro informavimo, konsultavimo ir įdarbinimo paslaugas, prioritetas buvo skiriamas:

- Darbo, Informacijos ir konsultacijų centrų plėtrai.
- Informavimo būdų ir priemonių plėtimui ir tobulinimui.
- Savarankiškumo ir informacijos prieinamumo principų įgyvendinimui.

Prie teritorinių darbo biržų naujai įsteigti 5 Informacijų ir konsultacijų centrai ir Darbo centras Panevėžyje. Šiuo metu visi teritorinių darbo biržų klientai gali pasinaudoti centrų teikiamomis informavimo, konsultavimo bei atviro įdarbinimo paslaugomis. Siekiant padidinti kaimo gyventojų informuotumą, Informavimo centrai pradėti steigti teritorinių darbo biržų klientų aptarnavimo punktuose.

Centruose teikiamos visos paslaugos orientuotos į klientų poreikius. Klientų profesiniam informavimui ir orientavimui parengta 80 profesijų aprašų. Šiuo metu klientai išsamiai gali susipažinti su 240 paklausių darbo rinkoje profesijų.

Vystant informavimo metodus, buvo žymiai išplėstas informacinių tikslinių susirinkimų temų spektras. Klientams papildomai siūloma dalyvauti naujuose informaciniuose susirinkimuose: „Įsidarbinimo planai – pagalba ieškant darbo“, „Naujos informavimo priemonės“, „Darbo paieška internete“ ir kt.

Atviro informavimo sistemos vystymas

Lietuvos darbo biržoje plečiamas atviro informavimo tinklas: savarankiškos informacijos paieškos sistemos (SIP), integruotos su profesiniam informavimui skirta sistema (PIC) sukurtos 44 darbo biržose. Dabar tik Kelmės ir Lazdijų darbo biržos neturi integruotų savarankiškos informacijos paieškos ir profesinio informavimo sistemų (SIP+PIC).

Lietuvos darbo biržos svetainėje (www.ldb.lt) buvo sukurta Darbo birža internete (DBI). Ją sudaro du skyriai: pasiūla („Ieško darbo“) ir paklausa („Siūlo darbą“).

Internete gali pateikti savo duomenis visi ieškantys darbo asmenys, registruoti teritorinėse darbo biržose.

Darbo biržoje internete išskirtas „Talentų bankas“, kurį sudaro aukštos kvalifikacijos specialistai.

Ieškantiems darbo sudaryta galimybė registruotis Darbo biržoje internete tiesiog iš savo asmeninių kompiuterių užpildžius anketą.

Darbdavys turi galimybę paskelbti laisvą darbo vietą internete, kai praneša apie tai teritorinei darbo biržai. Darbo biržoje internete atidaryta rubrika „Skelbimai“, kurioje darbdaviai gali pateikti informaciją apie organizuojamus įmonėse ar organizacijose konkursus dėl kandidatų į laisvas darbo vietas parinkimo.

Darbo birža internete padeda ieškantiems darbo asmenims greičiau surasti darbą, o darbdaviams – pasirinkti sau tinkamus darbuotojus.

Darbo biržos internete sukūrimas – tai naujas žingsnis ir nauja kokybė aptarnaujant ieškančius darbo asmenis, žingsnis integruojantis į Europos informacinę erdvę.

Lietuvos darbo biržos interneto svetainėje pateikiama informacija apie situaciją šalies darbo rinkoje, prognozės, patarimai, sukurti 4 nauji blokai:

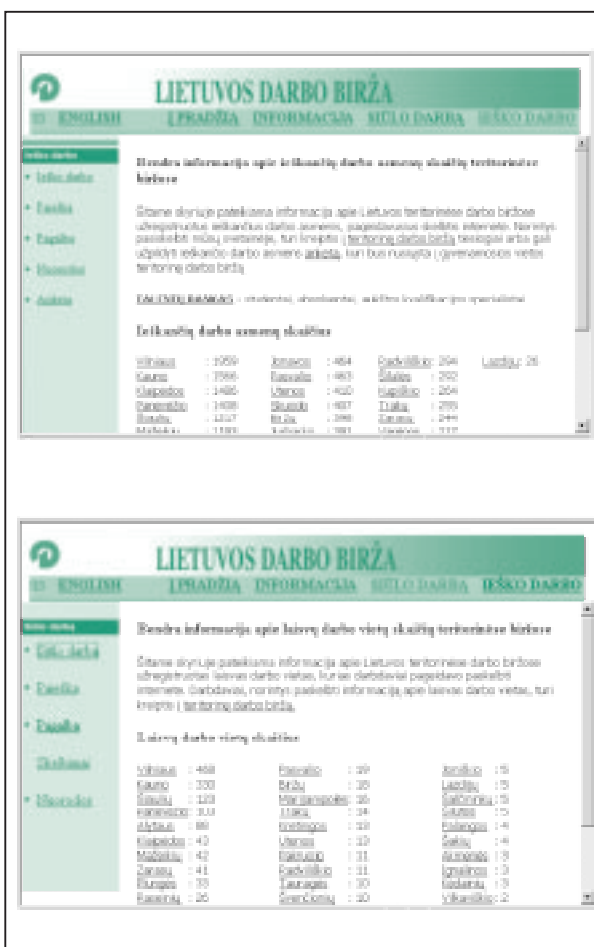
- „klausimai – atsakymai“,
- „naujienos“,
- „renginiai“,
- „publikacijos“.

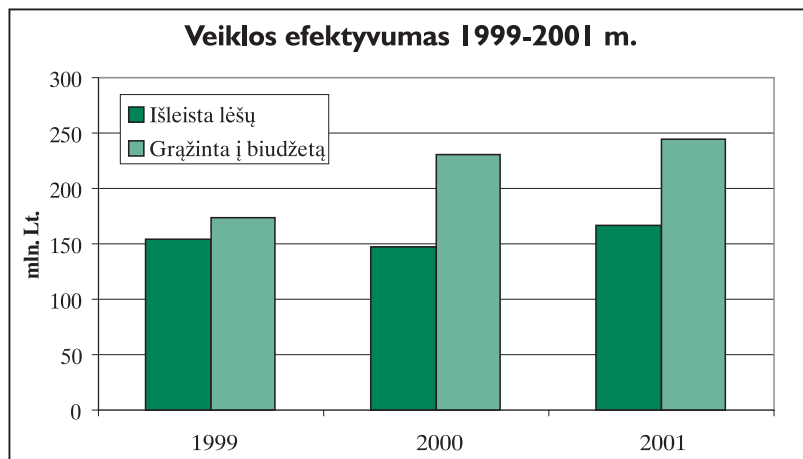
Respublikinės darbo biržos specialistai kasdien internetiniame bloke „klausimai – atsakymai“ pateikia atsakymus į Lietuvos ir užsienio klientų klausimus. Kituose blokuose „naujienos“, „renginiai“ ir „publikacijos“ – informacija, susijusi su darbo rinka. Kas mėnesį interneto svetainėje galima rasti informacinį biuletinį „Darbo biržos naujienos“.

Padedant Danijos Darbo ministerijos ekspertams ir AB ALNA specialistams, Lietuvos darbo biržos interneto svetainėje buvo sukurtas unikalūs vadovėlis: „Patarimai grupės darbuotojų atleidimo atveju“.

2001 m. pabaigoje visos teritorinės darbo biržos sukūrė savo interneto puslapius, kuriuos galima rasti Lietuvos darbo biržos interneto svetainėje. Teritorinių darbo biržų puslapiuose pateikiama informacija apie situaciją aptarnaujamose teritorijose, darbo rinkos tendencijas, prognozes bei kiti duomenys.

Išsamios informacijos apie situaciją darbo rinkoje, prognozių, patarimų pateikimas Lietuvos darbo biržos interneto svetainėje sutrumpino informacijos platinimo ciklą, padeda visuomenei operatyviai gauti reikiamus duomenis.

Užimtumo fondo lėšos pasyviams ir aktyviam bedarbių rėmimui

Užimtumo fondo, kurio garantas yra valstybė, lėšos naudojamos aktyvioms ir pasyvioms gyventojų užimtumo priemonėms finansuoti ir paslaugoms teikti. Didesnė jų išlaidų dalis skiriama darbo rinkos aktyvios politikos programoms. Kad lėšos būtų efektyviai panaudojamos, diegiama auditinė veikla ir klientų apklauskos.

Užimtumo fondo išlaidos

Lietuvos darbo birža 2001 m. darbo rinkos politikos programoms panaudojo 132789,7 tūkst.Lt. Iš jų:

- Aktyvioms darbo rinkos politikos programoms – 59912,1 tūkst.Lt.
- Bedarbių pašalpoms – 71541,7 tūkst.Lt.
- Vietinių užimtumo iniciatyvų projektams – 1200 tūkst.Lt.
- Buvusių kalinių profesinio mokymo ir įdarbinimo programai – 135,9 tūkst.Lt.

Veiklos efektyvumas

Realizuodami valstybines Gyventojų Užimtumo garantijas darbo rinkoje, Lietuvos darbo biržos specialistai įdarbino per 134 tūkst. ieškančiųjų darbo ir į darbo rinkos aktyvios politikos programas įtraukė per 106 tūkst. asmenų. Lietuvos darbo biržai tarpininkaujant įdarbinti ir mokesčių mokėtojais tapę asmenys į valstybės bei socialinio draudimo biudžetus grąžino per 245,0 mln.Lt.

Lietuvos darbo biržos personalo formavimas ir profesinio lygio kėlimas

Lietuvos darbo biržos personalo mokymas vykdomas pagal kasmet parengiamą personalo formavimo ir mokymo programą, kurios pagrindiniai tikslai:

- Naujai priimtų darbuotojų adaptacija.
- Mokymas pagal Lietuvos Respublikos Valstybės tarnybos įstatymo nuostatas.
- Konsultantų kvalifikacijos tobulinimas.
- Trenerių profesinis ugdymas ir jų veiklos tobulinimas.
- Distancinio mokymo formų diegimas.

Iš viso kvalifikaciją kėlė 954 darbuotojai (78,5 proc.), iš jų – Respublikinės darbo biržos organizuotuose mokymuose – 715 (58,8 proc.).

Baigtas vykdyti Švedijos Nacionalinės darbo rinkos tarybos ir Lietuvos darbo biržos bendradarbiavimo sutarties B projektas „Personalo mokymo modelio vystymas“. Pagal projektą profesinę kvalifikaciją pakėlė 217 teritorinių darbo biržų konsultantų, iš jų 97 – 2001 metais.

Iš viso į kvalifikacijos kėlimo programas 2001 metais įtraukta 77,6 proc. konsultantų.

Pagal PHARE projektus ir Švedijos bei Danijos ekspertų programas parengti 43 treneriai mokė darbo biržų darbuotojus pagal specializuotas mokymo programas.

Pradėta rengti ir įgyvendinti dviejų metų modulinio mokymo programa, kuri taikoma neakivaizdiniam distanciniam mokymui ir seminaruose, susijusiuose su darbuotojų adaptacija darbo biržoje ir profesiniu pasirengimu.

Respublikinės darbo biržos metodiniame kabinete sukaupta medžiaga Lietuvos ir užsienio įdarbinimo tarnybų veiklos klausimais bei 20 mokomųjų video programų.

Lietuvos darbo biržos personalo formavimui nuo 1993 metų taikoma vieninga sistema:

- Tarnautojų parinkimas konkurso tvarka.
- Individualių adaptacinės ir personalo kvalifikacinio mokymo programų sudarymas.
- Profesinis darbuotojų vertinimas.
- Darbuotojų rezervo formavimas.

Lietuvos darbo biržos sistemoje dirba 1381 tarnautojai, iš jų:

- 283 A lygio pareigybių karjeros tarnautojai.
- 874 paslaugų valstybės tarnautojai.
- 219 valstybės tarnautojai, atliekantys ūkines ir technines funkcijas.
- 79,8 proc. A ir B lygio pareigybių tarnautojai turi aukštąjį universitetinį išsilavinimą ir dar 6,8 proc. mokėsi universitetuose.

Nuoseklus šios sistemos taikymas padėjo sumažinti kadro kaitą tarp specialistų per pastarąjį penkmetį net 6,5 punkto, o paskutiniaisiais metais – ji apskritai nesikeitė.

Personalo formavimo tikslas – padidinti tiesiogiai aptarnaujančių klientus tarnautojų skaičių teritorinėse darbo biržose. Šios grupės tarnautojų šalyje yra 61,6 proc.

SOCIALINIAI PARTNERIAI DARBO RINKOJE

Siekiant didinti socialinių partnerių vaidmenį darbo rinkoje, Respublikinė darbo birža teikė naujas iniciatyvas dėl partnerystės vystymo.

Praėjusiais metais pasirašyti bendradarbiavimo susitarimai su Teisės ir Vytauto Didžiojo universitetais, Lietuvos statybininkų asociacija bei Vilniaus apskrities viršininko administracija.

Socialinės partnerystės efektyvumas ypač išryškėjo vykdančioms vietinių užimtumo iniciatyvų projektus.

Kartu su Lietuvos gyventojų patarėjų sąjunga organizuota konferencija „Informacinės technologijos – darbo ieškantiems asmenims“, su Lietuvos žemės ūkio darbuotojų profsąjungų federacija – Klaipėdos rajone „Socialinių partnerių vaidmuo, sprendžiant darbo rinkos problemas integruojantis į Europos Sąjungą“, su Vytauto Didžiojo universitetu – seminaras-praktikumai „Profesinio mokymo programų kūrimas ir vertinimas“. Organizuoti bendri seminarai-pasitarimai su Lietuvos invalidų draugija, invalidų visuomeninėmis organizacijomis, Statybininkų asociacija, Žemės ūkio rūmais, Žemės ūkio bendrovių asociacija, Panevėžio, Vilniaus apskričių administracijomis.

Dalykiški ir intensyvūs kontaktai palaikomi ir su kitais socialiniais partneriais. Plačiai vystoma socialinė partnerystė padeda didinti darbo rinkos programų efektyvumą.

DARBO ORGANIZAVIMO TOBULINIMAS

Organizuojant darbą teritorinėse darbo biržose ypač didelis dėmesys skiriamas klientų aptarnavimo tobulinimui, teikiant informavimo, konsultavimo ir tarpininkavimo paslaugas. Daug dėmesio skiriama, kad darbo biržos teikiamos paslaugos atitiktų ES standartus.

Siekiant darbo biržų paslaugas priartinti prie klientų gyvenamosios vietos, toliau vykdoma klientų aptarnavimo punktų plėtra ir pagrindinių paslaugų klientams diegimas bei tobulinimas.

Informavimo paslaugos buvo tobulinamos šiomis kryptimis:

- netiesioginis klientų orientavimas įsigyti paklausią darbo rinkoje profesiją;

- klientų informuotumo didinimas, atsižvelgiant į klientams reikalingą pagalbą ir paramą;
- klientų aktyvinimas savarankiškai darbo ir informacijos paieškai;
- grupinių informavimo metodų tobulinimas. Tarpininkavimo paslaugos orientuotos į:
- laisvų darbo vietų paiešką;
- operatyvų laisvų darbo vietų užpildymą;
- sąveikos su darbdaviais stiprinimą;
- bendradarbiavimo su darbdaviais vystymą tarpusavyje naudingomis sąlygomis. Konsultavimo paslaugos nukreiptos į:
- individualių ir grupinių konsultavimo paslaugų gerinimą;
- kryptingą klientų orientavimą dalyvauti užimtumo priemonėse;
- aktyvų nedarbingų asmenų užimtumo problemų sprendimą, taikant įsidarbinimo planus;
- įsidarbinimo galimybių padidinimą, intensyviau taikant konsultavimo metodus absolventams;
- efektyvaus pirmojo pokalbio su nepasirengusiais darbo rinkai asmenimis taikymą.

KLIENTŲ APKLAUSOS

Kad taikomos priemonės atitiktų darbo rinkos poreikius, kad būtų įvertintas jų ir Užimtumo fondo lėšų panaudojimo efektyvumas, vykdomos klientų apklaustos. Per metus apklausta 31,3 tūkst. bedarbių ir 11,4 tūkst. darbdavių.

Daugiau bedarbių nori įsidarbinti. Trys iš keturių į darbo biržas besikreipiančiųjų bedarbių pagrindinę priežastį nurodė norą susirasti darbą. Aktyvūs jie buvo ir darbo paieškoje. Vyresnio amžiaus ir kaimo bedarbių kreipimosi priežastis į darbo biržas – gauti bedarbio pašalpas bei pažymas dėl socialinių išmokų ir sveikatos draudimo.

Išaugo profesinio mokymo efektyvumas. Iš karto baigę mokymą įsidarbino 62 proc. asmenų. Keturi iš penkių susirado darbą per 6 mėnesius po profesinio mokymo. Dauguma jų – pagal įgytas profesines kvalifikacijas.

Darbdaviai geriau vertina darbo biržos teikiamas paslaugas. Tyrimai rodo, kad visi darbdaviai, su kuriais palaikomi nuolatiniai ryšiai, žino apie darbo biržos teikiamas paslaugas ir 90 proc. jas vertina gerai.

Daugiau kaip pusė darbdavių darbuotojus parenka tik per teritorines darbo biržas. Daugiausia pageidavimų bei pasiūlymų tobulinant teikiamas pa-

slugas darbdaviai išsakė dėl apsirūpinimo aukštai kvalifikuota darbo jėga, profesinio mokymo ir remiamų darbų organizavimo.

Tarptautinis bendradarbiavimas

Toliau plėtojami ryšiai su Pasauline įdarbinimo tarnybų asociacija (WAPES), Tarptautine užimtumo tarnybų personalo asociacija (IAPES), Latvijos, Kaliningrado srities, Lenkijos, Ukrainos, Baltarusijos Užimtumo tarnybomis.

Pravesta pirmoji Užimtumo tarnybų personalo asociacijos (IAPES) XIX skyriaus konferencija „Žmogiškųjų išteklių vystymas – valstybinio ir privataus sektoriaus bendradarbiavimas.“

Bendradarbiaujant su Švedijos Nacionaline darbo rinkos taryba sėkmingai įgyvendintas Lietuvos darbo biržos veiklos tobulinimo projektas.

Įvykdytas bendras su Švedijos Nacionaline darbo rinkos taryba projektas – pagalba Armėnijos darbo rinkos institucijų vystymui.

Ypač didelis dėmesys skirtas teritorinių darbo biržų bendradarbiavimui su Latvijos, Estijos, Lenkijos, Kaliningrado srities užimtumo tarnybomis. Šiaulių, Alytaus darbo biržos bendradarbiavo su Vyborgo ir Vejle darbo biržomis Danijoje, Panevėžio darbo birža – su Nokia ir Hameenkyro darbo biržomis Suomijoje, Šakių darbo birža – su Solvesborgo darbo birža Švedijos Karalystėje.

- Pradėtas Lietuvos ir Estijos teritorinių darbo biržų bendradarbiavimas.
- Pasirašytos darbo biržų bendradarbiavimo sutartys: Vilnius – Talinas, Panevėžys – Piarnu, Rokiškis – Laanemaa (Estija).

Parengtas ir suderintas su Teisingumo, Finansų, Užsienio reikalų, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijomis, Europos teisės departamentu prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės Bendradarbiavimo memorandumas tarp Lietuvos darbo biržos ir Ukrainos Darbo ir socialinės politikos ministerijos Valstybinio užimtumo centro.

Įgyvendintas ES Leonardo da Vinčio programos bandomasis-sklaidos projektas „Mokymas darbo vietoje panaudojant informacines technologijas“, parengtas Jaunimo – vienišų tėvų centrų steigimo projektas, numatant dalinį bendros Lietuvos-JAV įmonės „Philip Morris Lietuva“ finansavimą, vykdomas tęstinis projektas „Rekreacinės zonos sukūrimas Jonavoje.“ Įgyvendinant projektą „Grupės

darbuotojų atleidimai Lietuvoje,“ parengtas vadovas Internetu „Patarimai grupės darbuotojų atleidimų atveju.“

Bendradarbiavimas su užsienio šalimis padėjo Lenkijos – Lietuvos pasienio teritorinėms darbo biržoms keistis informacija agroturizmo vystymo srityje, tobulinti atviro informavimo ir tiesioginio aptarnavimo metodus, informacinės sistemos integravimą į EURES, konsultantų mokymą (Švedijos patirtis), derinti darbo rinkos ir aplinkosaugos politiką, organizuojant viešuosius darbus (Danijos patirtis), diegti Lietuvos darbo biržos teikiamų paslaugų kokybės vertinimo metodiką, konsultantų dienų įmonėse pravedimą (Suomijos patirtis).

Lenkijos Darbo tarnybos pritaikė Lietuvos patirtį, organizuojant bedarbių pašalpų pervedimą per bankus, diegiant kompiuterinę informacinę sistemą. Atviro klientų informavimo, sąveikos su darbdaviais metodai taikomi Kaliningrado bei Latvijos užimtumo tarnybų veikloje. Estijos užimtumo tarnybos numato panaudoti Lietuvos darbo biržos patirtį, organizuojant Darbo centrų veiklą.

Bendradarbiavimas su Švedijos Nacionaline darbo rinkos taryba

Igyvendintas Lietuvos darbo biržos veiklos tobulinimo projektas, kurio tikslas vystyti paslaugų kokybę bei efektyvumą, parengti Lietuvos darbo biržą integracijai į EURES, tobulinti personalo mokymo modelį. Rengiamas naujas projektas, kuriame pagrindinis dėmesys bus skiriamas žmonių su negalia reabilitacijai ir integracijai į darbo rinką.

Pagalba Armėnijos užimtumo tarnybų vystimui

Švedijos tarptautinio vystymo agentūrai (SIDA) pakvietus, Lietuvos darbo birža kartu su Švedijos Nacionaline darbo rinkos taryba dalyvavo ir įgyvendino Armėnijos užimtumo tarnybų vystymo projektą. Armėnijos socialinės apsaugos ministerijai ir centrinei užimtumo tarnybai teiktos konsultacijos šiais klausimais: darbo rinkos politikos ir užimtumo tarnybų organizavimo, darbo rinkos institucijų regioniniame ir vietiniame lygyje struktūros formavimo ir valdymo, invalidų socialinės reabilitacijos, personalo mokymo ir kt. Lietuvos darbo biržos informacinė sistema „Vaizdas“ adaptuota ir perduota Armėnijos socialinės apsaugos ministerijai.

Lietuvos darbo biržos modelis diegiamas Aboviano, Giumri ir Vanadzoro miestuose įkurtose modelinėse užimtumo tarnybose.

Ryšiai su visuomene

Lietuvos darbo birža nuolat ir sistemingai bendradarbiauja su masinės informacijos priemonėmis, siekdama informuoti visuomenę apie savo funkcijas ir teikiamas paslaugas, formuoti teigiamą įvaizdį ir didinti darbo rinkos skaidrumą.

- Lietuvos darbo biržos svetainėje Internetu sukurtos naujos rubrikos „Naujienos“, „Renginiai“, „Publikacijos“, „Klausimai – atsakymai“.
- Dienraštyje „Respublika“ spausdinama reklaminė-informacinė medžiaga Lietuvos darbo biržos vykdomų reformų bei aktualijų tematika, skyriuje „Karjera“ kas savaitę skelbiamos laisvos darbo vietos šalyje, informuojama apie galimybes įsidarbinti užsienio šalyse.
- Lietuvos darbo biržos veiklos 10-mečio proga išleisti prezentaciniai leidiniai „Lietuvos darbo biržos veikla ir darbo rinka 1991-2000 m.“, „Lietuvos darbo birža“, „Darbo rinka skaičiais“, „Paslaugos ieškantiems darbo“, „Paslaugos darbdaviams“, „Jaunimo integravimas į darbo rinką“.
- Mėnesiniame biuletenyje „Darbo biržos naujienos“ rašoma apie darbo rinkos vystymosi kryptis ir tendencijas, apžvelgiama darbo rinkos politika užsienio šalyse, nagrinėjamos socialinės partnerystės plėtojimo, nedarbo problemos, skelbiamos paklausiausios profesijos.
- Kartu su Statistikos departamentu prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės leidžiamas kas ketvirtį informacinis leidinys „Darbo rinka ir gyventojų užimtumas“.
- Leidžiami informaciniai biuletiniai, kuriuose pateikiama informacija apie užsienio šalių darbo rinką ir užimtumo tarnybų veiklą.
- Lietuvos darbo biržos vadovai ir specialistai periodiškai dalyvauja teminėse televizijos ir radijo rengiamose laidos.
- Periodiškai teikiama informacija ELTA, BNS, REUTERS, INTERFAKS agentūroms, respublikiniams, apskričių ir rajoniniams laikraščiams.
- Kiekvieną savaitę viešai skelbiami Lietuvos darbo biržos planuojami renginiai bei priemonės, organizuojamos kartu su socialiniais ir darbo rinkos partneriais.
- Organizuojamos išvažiuojamosios „Darbo rinkos dienos“, kurių metu informuojami atokesnių gyvenviečių piliečiai, vidurinių mokyklų ir gimnazijų moksleiviai supažindinami su paklausiomis profesijomis.
- Organizuojamos spaudos konferencijos, „Darbo mugės“, „Darbdavių dienos“, išvažiuojamieji-informaciniai Trišalės komisijos posėdžiai.

Svarbiausi Lietuvos darbo biržos 2001 m. darbai

Sausis

Lietuvos darbo biržos vadovybės vertinimo pokalbiai su teritorinių darbo biržų direktoriais.

Konferencija „Darbo rinkos prognozės rezultatai“.

Pradėtas bendradarbiavimas su Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės, Airijos Respublikos privačiomis įdarbinimo agentūromis.

Vasaris

Įdiegta nauja Lietuvos darbo biržos darbo paieškos ir pasiūlos internete sistema, parengta kartu su Švedijos nacionalinės darbo rinkos tarybos ekspertais. Konferencija „Nedirbančio jaunimo galimybės darbo rinkoje“.

Konkurencinės derybos su atrinktomis mokymo įstaigomis bei įmonėmis bedarbių ir darbuotojų, išpėtų apie atleidimą iš darbo, profesiniam mokymui.

Kovas

Bendradarbiavimo susitarimo tarp Lietuvos darbo biržos ir Teisės universiteto pasirašymas.

Balandis

Tarptautinė konferencija „Darbo rinka 1991–2001 m. ir Lietuvos darbo birža“, skirta Lietuvos darbo biržos veiklos dešimtmečiui.

Pirmoji Lietuvos darbo biržos konferencija, kurioje internetu tiesiogiai į gyventojų klausimus atsakė generalinis direktorius Vidas Šlekaitis.

Darbo rinkos monitoringo rezultatų bei leidinių „Kas ieško darbo Lietuvoje“ ir „Kokia darbo jėgos paklausa Lietuvoje“ pristatymas visuomenei.

Gegužė

IAPES (Tarptautinė Užimtumo tarnybų personalo asociacija) XIX-ojo skyriaus (Europos šalių) pirmoji tarptautinė konferencija „Žmogiškųjų išteklių vystymas - valstybinio ir privataus sektoriaus bendradarbiavimas“.

Įgyvendintas bendras su Švedijos Nacionalinės darbo rinkos taryba projektas „Pagalba Armėnijos užimtumo tarnybų vystimui“.

Atidarytas Utenos darbo biržos Informacijos ir konsultacijų centras.

Birželis

Konferencija „Informacinės technologijos – darbo ieškantiems žmonėms“.

Bendradarbiavimo susitarimo tarp Lietuvos darbo biržos ir Vytauto Didžiojo universiteto pasirašymas.

Sėkmingai įgyvendintas Lietuvos darbo biržos ir Šve-

dijos Nacionalinės darbo rinkos tarybos bendradarbiavimo projektas „Lietuvos darbo biržos veiklos tobulinimas“.

Pradėtas Lietuvos ir Estijos teritorinių darbo biržų bendradarbiavimas.

Pasirašyta bendradarbiavimo sutartis ir ketinimų protokolai tarp Panevėžio darbo biržos ir Piarnu užimtumo tarnybos.

Rugpjūtis

Vietinių užimtumo iniciatyvų projektų didžiausio nedarbo teritorijose realizavimas.

Bendradarbiavimo susitarimo tarp Lietuvos darbo biržos ir Lietuvos statybininkų asociacijos pasirašymas.

Rugsėjis

Lietuvos darbo biržos personalo kvalifikacija keliama modulinio mokymo pagalba.

Atidarytas Plungės darbo biržos Informacijos ir konsultacijų centras Rietave.

Leidinio „Patarimai ieškantiems darbo“ pristatymas visuomenei.

Spalis

Konferencija „Jaunimo nedarbo mažinimas“ Lietuvos Respublikos Seime, LDB generalinio direktoriaus V.Šlekaičio pranešimas, dalyvaujant visų teritorinių darbo biržų vadovams.

Pradėtas Lietuvos darbo biržos bendradarbiavimas su Norvegijos Karalystės statybos pramonės darbdaviais.

Lapkritis

Spaudos konferencija „Darbo rinkos prognozė 2002 metams“ ir „Patarimai darbdaviams internete grupės darbuotojų atleidimo atvejais“, parengti padedant Danijos Užimtumo ministerijai.

Konferencija „Lietuvos ekonominė socialinė būklė ir plėtros strategija Lietuvos mokslų akademijoje. Pranešimą, kuris išleistas mokslo darbų rinkinyje, „Lietuvos darbo rinkos plėtros strategija“ pristatė generalinis direktorius Vidas Šlekaitis.

Parengta Jaunimo centrų veiklos koncepcija ir Jaunimo – Vienių tėvų centro projektas.

Gruodis

Pradėtas įgyvendinti PHARE Dvynių projektas „Pasirengimas Europos Sąjungos užimtumo strategijai“.

Bendradarbiavimo susitarimo tarp Lietuvos darbo biržos ir Vilniaus apskrities administracijos pasirašymas.

Atidarytas Ignalinos darbo biržos Informacijos ir konsultacijų centras Visagine.

Darbo rinkos rodikliai 2001 metais

Apskritis, teritorinės darbo biržos	Užregistruota bedarbių				Įdarbinta	Nedarbo lygis	
	per metus	2001 01 01	2002 01 01	pokytis + / -		2001 01 01	2002 01 01
	sk.					%	
ŠALYJE	249700	225889	224040	-1849	134108	12,6	12,9
Alytaus apskritis	15173	14239	14340	101	8593	16,1	16,1
Alytaus	7883	6878	6513	-365	4795	13,9	12,8
Druskininkų	2717	3104	3406	302	1773	27,0	29,9
Lazdijų	2307	2750	2754	4	647	22,5	23,3
Varėnos	2266	1507	1667	160	1378	9,9	11,3
Kauno apskritis	41656	34247	33117	-1130	20384	9,7	9,7
Kauno	24740	20452	19340	-1112	11138	8,6	8,4
Jonavos	4313	4498	4854	356	3182	21,1	22,9
Kaišiadorių	2575	1643	1440	-203	1432	11,4	10,8
Kėdainių	4105	3351	3340	-11	2282	8,4	8,1
Prienų	1932	1546	1531	-15	1012	8,5	9,0
Raseinių	3991	2757	2612	-145	1338	14,0	13,4
Klaipėdos apskritis	25873	21721	22025	304	15032	11,0	11,0
Klaipėdos	14865	12815	12949	134	9028	9,5	9,5
Palangos	1539	1388	1457	69	1208	15,8	15,8
Kretingos	2541	1468	1341	-127	1613	8,1	7,6
Škuodo	2178	2076	2539	463	908	17,6	20,5
Šilutės	4750	3974	3739	-235	2275	16,9	15,0
Marijampolės apskritis	15305	15015	15948	933	8116	16,2	17,4
Marijampolės	7687	8015	7887	-128	5016	16,8	17,3
Šakių	3446	2919	3297	378	1476	15,4	17,5
Vilkaviškio	4172	4081	4764	683	1624	15,7	17,3
Panevėžio apskritis	22030	25735	26362	627	14225	16,4	17,1
Panevėžio	12700	14430	14691	261	8016	16,7	17,0
Biržų	2368	2587	2811	224	1207	13,5	15,8
Kupiškio	1359	1505	1284	-221	1105	13,2	12,3
Pasvalio	2136	4019	4221	202	1542	22,8	22,8
Rokiškio	3467	3194	3355	161	2355	14,3	16,1
Šiaulių apskritis	29648	33733	31519	-2214	19521	17,6	16,9
Šiaulių	15896	16406	14083	-2323	11130	16,4	14,8
Akmenės	2268	4132	4271	139	1706	24,0	23,7
Joniškio	2216	3082	3247	165	1846	20,1	20,7
Kelmės	3479	3726	3979	253	1368	18,4	19,4
Pakruojo	2144	1860	1958	98	1126	13,5	14,5
Radviliškio	3645	4527	3981	-546	2345	18,1	16,5
Tauragės apskritis	10739	10898	10958	60	5325	16,5	16,0
Jurbarko	3421	3654	3853	199	1806	19,3	19,7
Šilalės	2213	1660	1789	129	790	10,8	11,4
Tauragės	5105	5584	5316	-268	2729	17,5	16,0
Telšių apskritis	13832	12430	13922	1492	7991	14,7	17,4
Mažeikių	5105	6544	8267	1723	2692	19,2	25,4
Plungės	4216	2825	2626	-199	3067	11,9	11,0
Telšių	4511	3061	3029	-32	2232	11,3	12,9
Utenos apskritis	12408	10907	11395	488	8204	11,7	12,4
Anykščių	1783	1218	1189	-29	1017	7,2	7,3
Ignalinos	3897	4015	4411	396	2469	14,8	16,6
Molėtų	1607	1041	963	-78	853	8,3	8,0
Utenos	3414	3646	3822	176	2748	14,0	14,6
Zarasų	1707	987	1010	23	1117	9,1	9,6
Vilniaus apskritis	63036	46964	44454	-2510	26717	9,9	10,1
Vilniaus	45627	32793	31150	-1643	18482	8,6	8,7
Šalčininkų	4378	3784	3629	-155	1062	21,0	22,4
Širvintų	1913	1290	1212	-78	917	13,7	13,6
Švenčionių	3172	2788	2800	12	1940	18,3	19,0
Trakų	4113	2184	1841	-343	1953	8,1	8,5
Ukmergės	3833	4125	3822	-303	2363	17,4	16,6

Apskritis, teritorinės darbo biržos	Nukreipta į aktyvios darbo rinkos politikos programas	iš jų						Išigijo lengvatinį patentą	Paskirta bedario pašalpų
		Profesinio mokymo	Darbo klubų	Viešųjų darbų	Remiamų darbų	Savo verslo organi- zavimo	Darbo vietų steigimo		
		sk.							
ŠALYJE	106582	19603	46871	34560	3839	59	1650	14054	63540
Alytaus apskritis	6877	1301	3001	2173	315	5	82	808	3995
Alytaus	3228	587	1547	892	158	1	43	597	2224
Druskininkų	1344	285	478	508	60	2	11	132	898
Lazdijų	1398	158	595	572	50	2	21	40	301
Varėnos	907	271	381	201	47	0	7	39	572
Kauno apskritis	15345	3447	7285	3728	566	15	304	1941	10012
Kauno	8003	2296	4047	1125	315	12	208	1005	5725
Jonavos	2196	238	1103	767	68	0	20	424	1085
Kaišiadorių	1254	219	438	515	52	0	30	67	634
Kėdainių	1682	295	735	576	51	2	23	182	1102
Prienų	942	191	385	323	30	0	13	165	622
Raseinių	1268	208	577	422	50	1	10	98	844
Klaipėdos apskritis	11362	2374	5626	2798	467	3	94	1383	7081
Klaipėdos	6180	1572	3070	1211	300	1	26	656	4418
Palangos	776	148	313	284	20	0	11	363	484
Kretingos	982	223	375	324	45	2	13	152	662
Škuodo	1610	220	885	439	50	0	16	86	505
Šilutės	1814	211	983	540	52	0	28	126	1012
Marijampolės apskritis	6704	959	2944	2526	219	0	56	1129	4085
Marijampolės	2975	422	1350	1098	81	0	24	712	2319
Šakių	1686	278	668	657	70	0	13	8	501
Vilkaviškio	2043	259	926	771	68	0	19	409	1265
Panevėžio apskritis	11293	1923	4584	4278	343	5	160	2389	6246
Panevėžio	4835	1025	2103	1450	180	1	76	1655	3008
Biržų	1457	189	597	617	35	0	19	127	914
Kupiškio	1265	202	455	549	42	1	16	70	536
Pasvalio	1826	195	696	867	40	3	25	160	830
Rokiškio	1910	312	733	795	46	0	24	377	958
Šiaulių apskritis	16259	2357	6069	6995	588	6	244	1501	7357
Šiaulių	6418	1127	2459	2382	326	3	121	912	3816
Akmenės	2582	220	1085	1164	74	1	38	119	775
Joniškio	1434	186	621	575	26	0	26	143	812
Kelmės	1848	198	500	1072	63	0	15	157	418
Pakruojo	1701	306	462	859	48	2	24	46	583
Radviliškio	2276	320	942	943	51	0	20	124	953
Tauragės apskritis	4728	644	2121	1624	256	5	78	640	2414
Jurbarko	1788	222	915	546	82	0	23	285	573
Šilalės	836	144	387	250	41	1	13	113	509
Tauragės	2104	278	819	828	133	4	42	242	1332
Telšių apskritis	5645	799	2584	1936	199	4	123	721	2872
Mažeikių	2096	231	1121	648	73	0	23	296	977
Plungės	1964	293	775	764	63	3	66	209	896
Telšių	1585	275	688	524	63	1	34	216	999
Utenos apskritis	6709	1213	2591	2565	229	2	109	1188	3432
Anykščių	1191	261	434	441	35	0	20	113	538
Ignalinos	1997	271	691	949	68	0	18	142	1267
Molėtų	857	164	440	217	23	0	13	24	292
Utenos	1640	301	669	571	60	2	37	789	1018
Zarasų	1024	216	357	387	43	0	21	120	317
Vilniaus apskritis	21660	4586	10066	5937	657	14	400	2354	16046
Vilniaus	14266	3308	6834	3445	379	7	293	1482	12147
Šalčininkų	1835	235	794	719	68	0	19	183	796
Širvintų	1082	174	443	407	41	2	15	106	336
Švenčionių	1299	223	549	450	50	4	23	44	818
Trakų	1612	388	740	405	56	1	22	236	1104
Ukmergės	1566	258	706	511	63	0	28	303	845

RESPUBLIKINĖ DARBO BIRŽA
Geležinio Vilko g. 3 A
www.ldb.lt

Leidinį spaudai parengė leidybinė grupė
„Darbo biržos naujienos“

2002 02 15. 2,5 sp.l. Tiražas 300 egz. Užsakymo Nr.
Spausdino BSPB spaustuvė
Verkių g. 7, 18 korpusas, LT – 2042 Vilnius